

Broj:

Podgorica, 21. jul 2021. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu člana 19. stav 2. tačka 6 i člana 20f st 1 t.1 Zakona o zaštiti konkurencije („Sl. list Crne Gore”, br. 44/12 i 13/18) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), a u vezi sa članom 5. st. 1. i 2., članom 16. st. 1. i 2, i 20 stav 3 i 4, Zakona o kontroli državne pomoći („Sl. list Crne Gore”, br. 12/18), radi ocjene usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane opštine Rožaje, u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti, a na osnovu Prijedloga rješenja V.D. direktora Agencije za zaštitu konkurencije dostavljenog shodno članu 22. stav 1. tačka 4 Zakona o zaštiti konkurencije, na sjednici održanoj 21.07.2021. godine d o n o s i

R J E Š E N J E

1. Pokreće se ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći dodijeljene od strane opštine Rožaje, na osnovu Odluke o mjerma sa ciljem ublažavanja posledica po građane i privredu nastalim usled pandemije virusa Covid-19, broj 01-018/20-979 od 06.05.2020.godine.
2. Nalaže se opštini Rožaje, da odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema ovog rješenja, Agenciji za zaštitu konkurencije dostavi izjašnjenje da li ostaje pri donijetoj Odluci, a koja će biti predmet ocjene Agencije za zaštitu konkurencije i da po prijemu ovog rješenja, privremeno obustavi dalju dodjelu državne pomoći, do odlučivanja Agencije za zaštitu konkurencije o usklađenosti pomoći sa Zakonom;
3. Pozivaju se sve zainteresovane strane da Agenciji za zaštitu konkurencije dostave sve informacije i podatke značajne za njeno odlučivanje.
4. Ovo rješenje objaviti na internet stranici Agencije za zaštitu konkurencije.

OBRAZLOŽENJE

Opština Rožaje je dana 15.01.2021. godine, dostavila prijavu državne pomoći, zavedenu u Agenciji za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: „**Agencija**“) broj: 05-430/21-23/1 od 15.01.2021.godine. Uz prijavu je dostavljena Odluka o mjerama sa ciljem ublažavanja posledica po građane i privredu nastalim usled pandemije virusa

Covid-19, broj 01-018/20-979 od 06.05.2020. godine, kao i Prijava za privremeni okvir za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja Covid-19, zavedenim kod Agencije za zaštitu konkurencije broj:05-430/21-23/3 od 22.01.2021. godine.

Prijavu državne pomoći dostavili su uz obrazloženje da je pomoć na osnovu Odluke o mjerama sa ciljem ublažavanja posljedica po građane i privredu nastalim usled pandemije virusa Covid-19, broj 01-018/20-979 od 06.05.2020. godine (u daljem tekstu: „**Odluka**“) u 2020. godini bila omogućena određenim djelatnostima za 2 mjeseca kojima je bio zabranjen rad usljed uticaja virusa Covid 19.

Dopunom prijave državne pomoći, zavedenom u Agenciji pod brojem: 05-430/21-23/5 od 03.03.2021. godine, opština Rožaje je opredijelila iznos sredstava.

Odlukom je precizirano ublažavanje negativnih efekata epidemije na ekonomsku aktivnost privrednih društava i preduzetnika na teritoriji opštine Rožaje, na način da se oslobađaju od plaćanja za vremenski period od dva mjeseca (april i maj) i to: komunalne takse za korišćenje prostora nba javnim površinama u poslovne svrhe - terase i naknade za korišćenje komercijalnih objekata kojima je omogućen pristup sa opštinskog ili nekategorisanog puta.

Takođe, istom odlukom privredna društva i preduzetnici iz čl.1 te Odluke na koje se odnosi oslobađanje plaćanja naknade odnosno takse su: hoteli, kafići, kafeterije, restorani i barovi, dječije igraonice, fitnes centri, frizersko-kozmetički saloni, kazina i kladionice, kojima je zabranjen rad u skladu sa Naredbom za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa (Sl.list CG br.15/2020).

U konačnom, istom odlukom se odlaže naplata poreza na nepokretnosti za sva fizička i pravna lica za 2020. godinu, na način da prva rata dospijeva za naplatu 30.08.2020. godine, dok druga rata dospijeva 30.11.2020. godine.

U završnim odredbama Odluke, navedeno je da ista stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu CG - opštinski propisi“.

Dakle, imajući u vidu da je prijavu državne pomoći opština Rožaje dostavila 22.01.2021. godine, a da Odluka opštine Rožaje datira na 06.05.2020. godine, potvrđena od strane Skupštine opštine Rožaje 12.06.2020. godine, Agencija se obratila opštini Rožaje i zatražila informaciju da li se po navedenoj odluci postupalo, odnosno da li je došlo do realizacije mjere predviđene ovom Odlukom, u krajnjem da li je po istoj državna pomoć već dodijeljena, a sve imajući u vidu da je čl. 5, stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći propisano da je nezakonita državna pomoć - pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te državne pomoći sa ovim Zakonom.

Opština Rožaje je obavijestila Agenciju, da su tokom 2020. god. postupili po odluci koja je donešena 06.05.2020. godine, na način što su u Rješenjima o zaduženju iznose godišnje obaveze po osnovu Naknada za prilaze komercijalnim objektima umanjili za iznos koji se odnosio na dva mjeseca 2020. god. To umanjenje se odnosilo na određene kategorije-djelatnosti kojima je u tom periodu od dva mjeseca u kontinuitetu bio zabranjen rad usljed pandemije COVIDA 19, a po naredbi Vlade Crne Gore.

Takođe za ta dva mjeseca nisu se dužili ugostitelji po osnovu Komunalne takse za korišćenje javnih površina u poslovne svrhe - ljetnje bašte - koji svakako nisu mogli biti

duženi za taj period jer nisu radili niti su bili sklopili ugovore sa nadležnim opštinskim Sekretarijatom za taj period zabrane rada.

POSTOJANJE DRŽAVNE POMOĆI

U skladu sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske Unije, član 107, definisano je da osim ako Ugovorima nije drugačije određeno, svaka pomoć koja je dodijeljena od strane države članice ili putem državnih resursa u bilo kojem obliku koja narušava ili prijete da će narušiti konkurenciju dovođenjem u povoljniji položaj određenih preduzeća ili proizvodnju određene robe, u mjeri u kojoj utiče na trgovinu između država članica, nespojiva je sa unutrašnjim tržištem.

Zakon o kontroli državne pomoći, član 2, definiše državnu pomoć kao:

- 1) finansijsku pomoć koja se direktno ili indirektno dodjeljuje iz državnog budžeta, odlukom Vlade Crne Gore, budžeta opštine, odlukom nadležnog organa opštine, uključujući fondove Evropske unije i druge javne fondove;
- 2) pomoć koja se dodjeljuje korisnicima koji obavljaju privrednu djelatnost, čime se dovode u povoljniji položaj u odnosu na druge učesnike na tržištu;
- 3) finansijsku pomoć koja se ne pruža privrednim društvima pod istim uslovima, ili se pruža selektivno privrednim društvima na osnovu veličine privrednog društva, mjesta poslovanja ili mjesta registracije, ili je namijenjena jednom privrednom društvu; i
- 4) pomoć koja ugrožava konkurenciju i utiče na trgovinu između Crne Gore i drugih država suprotno potvrđenim međunarodnim ugovorima.

Javna sredstva – Prednosti koje su direktno ili indirektno dodijeljene putem državnih sredstava mogu predstavljati državnu pomoć, a prenos državnih sredstava može biti u raznim oblicima, poput direktnih bespovratnih sredstava, zajmova, garancija, direktnog ulaganja u kapital preduzetnika i koristi u naturi.

U konkretnom slučaju, postoji sumnja da je davalac-opština Rožaje donošenjem Odluke iz dispozitiva ovog rješenja, putem fiskalnih olakšica, odnosno smanjenjem poreske osnovice u periodu od dva mjeseca 2020.godine, iz budžeta te opštine dodijelila državnu pomoć.

Selektivnost mjere - podrazumijeva da se mjera primjenjuje samo na određene preduzetnike (njihove grupe) ili određene sektore, ili određene regione. Zapravo, svaka mjera države koja nije opšte prirode i koja nije dostupna svima pod jednakim uslovima (sadrži makar jedan diskriminišući element) predstavlja selektivnu mjeru.

Realizovana finansijska pomoć odnosi se na mala i srednja privredna društva na teritoriji opštine Rožaje.

Ekonomska prednost - Svaka ekonomska korist koju privredno društvo ne bi ostvarilo u uobičajenima tržišnim uslovima i u svom redovnom poslovanju, odnosno u nedostatku intervencije države, vodi ka ispunjenju ovog uslova. Prednost je prisutna kad god se finansijska situacija preduzetnika poboljša kao rezultat intervencije države pod uslovima koji se razlikuju od uobičajenih tržišnih uslova.

Narušavanje konkurencije i uticaj na trgovinu između Crne Gore i drugih država - Svaka mjera koja može poboljšati konkurentan položaj privrednog društva u odnosu

na ostale privredne subjekte s kojima je u konkurenciji, narušava ili prijeteći da će narušiti tržišnu konkurenciju na tržištu.

U praktičnom smislu, narušavanje tržišne konkurencije u smislu člana 107 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije, moguće je čim država dodijeli finansijsku prednost preduzeću u liberalizovanom sektoru u kojem to privredno društvo postoji, ili u sektoru u kojem bi mogla postojati tržišna konkurencija.

Državna pomoć može da naruši tržišnu konkurenciju čak i ako ne pomaže korisniku državne pomoći da se proširi i stekne nove tržišne udjele, već ako je, kao u ovom slučaju isplata subvencija dovoljna da država svojom intervencijom omogućava zadržavanje privrednog društva na tržištu, koje bi, u tržišnim uslovima bilo primorano da izađe sa tržišta. Dodatno, prednost dodijeljena preduzetniku koji djeluje na tržištu koje je otvoreno za tržišnu konkurenciju obično se smatra narušavanjem tržišne konkurencije i može uticati na trgovinu između Crne Gore i drugih država.

NEZAKONITA POMOĆ

Dopisom broj:05-326/1 od 03.juna 2020.godine, Agencija se obratila opštini Rožaje i obavijestila tu opštinu da ukoliko iz sopstvenog budžeta (budžeta jedinice lokalne samouprave) planiraju da dodjeljuju državnu pomoć radi podrške ekonomiji u cilju suzbijanja negativnih posljedica izazvanih pandemijom Covid 19, da su isti dužni primjenjivati pravila definisana u Privremenom okviru za mjere državne pomoći u svrhu podrške ekonomiji u aktuelnoj pandemiji Covid-19 (2020/c 1863) objavljen u Pravilniku o dopuni pravilnika o listi pravila državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br.33/20 od 15.04.2020.)

Takođe, navedeno je, da član 5 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore" br.012/18) definiše da je nezakonita državna pomoć, pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave, ili prije odlučivanja Agencije za zaštitu konkurencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom.

S tim u vezi, ukoliko je planirano da iz sopstvenog budžeta dodjeljuju državnu pomoć u svrhu podrške privredi usled pandemije Covid -19, obavezni su da, prije dodjele, Agenciji podnesu prijavu državne pomoći, u smislu člana 10.stav 1 Zakona, primjenjujući Pravilnik o načinu podnošenja prijave i obrascu prijave za državnu pomoć ("Službeni list Crne Gore" br.42/20 od 08.05.202.)

Agencija na prednji dopis nije dobila odgovor.

Nezakonita državna pomoć je pomoć koja je dodijeljena bez prethodne prijave ili prije odlučivanja Agencije o usklađenosti te pomoći sa Zakonom, definisano je članom 5. stav 2. Zakona.

Saglasno članu 10. stav 1. Zakona, radi utvrđivanja ili donošenja, odnosno dodjele individualne pomoći nadležni organ državne uprave, nadležni organ opštine i pravno lice koje upravlja i raspolaze sredstvima javnih prihoda i državnom imovinom prije dostavljanja predloga šeme donosiocu, odnosno donošenja akta o individualnoj državnoj pomoći Agenciji podnosi prijavu sa predlogom akta i drugom potrebnom dokumentacijom radi davanja mišljenja da li se na osnovu predloženog akta vrši dodjela državne pomoći, najmanje 60 dana prije planiranog datuma utvrđivanja, odnosno donošenja.

Akt o dodjeli državne pomoći se može prilikom donošenja, odnosno utvrđivanja, razmatrati samo uz ocjenu Agencije, propisano je Zakonom.

Dalje, članom 12. Zakona zabranjuje se dodijela državne pomoći prije odlučivanja Agencije o usklađenosti državne pomoći sa Zakonom.

Shodno navedenom, imajući u vidu da je državna pomoć već dodijeljena, prijava državne pomoći opštine Rožaje, samim tim ne može biti predmet prethodne kontrole usklađenosti državne pomoći sa Zakonom, već predmet naknadne kontrole usklađenosti dodijeljene državne pomoći u kom postupku će Agencija odlučiti u svemu u skladu sa Zakonom.

Zakonom je uređeno postupanje Agencije u slučaju nezakonite državne pomoći, i Agenciji data mogućnost da naloži davaocu državne pomoći da dostavi podatke i informacije potrebne za ispitivanje usklađenosti državne pomoći sa Zakonom, (tačka 2 izreke ovog rješenja).

Dakle, opština Rožaje je Agenciji dostavila Odluku koja je u momentu dostavljanja već stupila na snagu, što dovodi u sumnju da je došlo do davanja državne pomoći prije donošenja rješenja o usklađenosti iste sa Zakonom.

Tačkom 2. izreke ovog rješenja naložena je opštini Rožaje privremena obustava dodjele državne pomoći (saglasno članu 23. Zakona).

U skladu sa članom 21. Zakona, Agencija je pozvala sve zainteresovane strane da dostave informacije i podatke značajne za odlučivanje (tačka 3. izreke ovog rješenja).

U skladu sa navedenim, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Uputstvo o pravnoj zaštiti: Protiv ovog rješenja nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda u roku od 20 dana od dana prijema rješenja.

ČLAN SAVJETA
Jovana Tošković

ČLAN SAVJETA
Novo Radović

Dostavljeno:

- opština Rožaje, Ul.M.Tita bb, 84310 Rožaje
- u spise predmeta
- a/a